

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

«Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και

«Πολιτική Προστασία»

ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ

Υποδιεύθυνση Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή

Μονάδα: Α1

Ταχ. Δ/νση: Μέρλιν 5, 106 71, Αθήνα

Email: peka-polpro@mou.gr

Πληροφορίες: Μαίρη Σκαλτσά

Τηλέφωνο: 2132142205

Email: ma.skaltsa@mou.gr

ΠΡΟΣ: Δικαιούχους Προγράμματος
«Περιβάλλον και Κλιματική
Αλλαγή», 2021-2027

- ΚΟΙΝ:**
1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ
  2. ΕΥΣΣΑΕ - Μονάδα Δ: Προβολή & Επικοινωνία

ΘΕΜΑ: Οδηγίες επικοινωνίας και προβολής ολοκληρωμένων πράξεων, ενταγμένων στο Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021 – 2027 (ΠΕΚΑ).

Σχετ: (α) Ο Καν. (ΕΕ) αριθμ. 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου & του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021, (β) Ο Καν. (ΕΕ) αριθμ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου & του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, (γ) Ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 821/2014 της Ε. Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2014, (δ) Ο Οδηγός Επικοινωνίας για την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027, της Ε.Υ.Σ.Σ.Α.Ε./Ε.Α.Σ./ΥΠ.ΕΘ.Ο.Ο, ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο του ΠΕΚΑ, (ε) Το με Α.Π. 2228/13-03-2024 έγγραφο μας, (ζ) Το με Α.Π. 12555/29-11-2023 έγγραφο μας, (η) Εγχειρίδιο χρήσης: Εφαρμογή Δημιουργίας Αφισών, Πινακίδων και Πλακών.

Με την παρούσα επικοινωνία θα θέλαμε να σας υπενθυμίσουμε:

Α. Την **ανάγκη τήρησης των υποχρεώσεων δημοσιότητας και πληροφόρησης** που απορρέουν από την εφαρμογή των άρθρων 47 και 50 του Κανονισμού ΕΕ 2021/1060 (σχετ. α) και περιγράφονται αναλυτικά στον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 (σχετ. δ) (<https://peka-program.gr/stratigiki-epikoinonias-toy-programmatos/>, https://www.espa.gr/el/Pages/Communication_Guide.aspx), για την φάση της **ολοκλήρωσης** πράξεων που έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021 – 2027.

Β. Την **αποστολή** του παραγόμενου **αποδεικτικού επικοινωνιακού υλικού** στην ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ πράξεων που έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021 – 2027.

Αναλυτικά αναφέρονται τα εξής:

Α. Οι δικαιούχοι των πράξεων, πέρα από την υποχρέωσή τους να ακολουθούν τον Οδηγό Επικοινωνίας του ΕΣΠΑ 2021-2027 και τις οδηγίες που έχουν λάβει από την ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ (σχετ. ε & ζ) κατά την φάση υλοποίησης μιας πράξης, ώστε να αναγνωριστεί η συγχρηματοδότησή της, δημιουργώντας υλικά επικοινωνίας

(αφίσες, πινακίδες, πλάκες) σύμφωνα με τη νέα οπτική ταυτότητα του ΕΣΠΑ 2021-2027, οφείλουν να τηρούν απαρέγκλιτα και τις υποχρεώσεις δημοσιότητας και πληροφόρησης **για πράξεις που ολοκληρώνονται εντός της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027.**

Στο πλαίσιο αυτό, σας αναφέρουμε ότι μετά την ολοκλήρωση ενός έργου και το αργότερο **εντός τριμήνου από την ολοκλήρωση** μιας συγχρηματοδοτούμενης πράξης ΕΤΠΑ ή Ταμείου Συνοχής του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» ΕΣΠΑ 2021-2027, ο Δικαιούχος θα πρέπει να φροντίσει να αναγνωριστεί η συγχρηματοδότηση της πράξης προβάλλοντας το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως εξής:

- ▶ **Για έργα υποδομών, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού:** Θα πρέπει να αφαιρεθεί η προσωρινή – πληροφοριακή πινακίδα που είχε τοποθετηθεί κατά τη φάση υλοποίησης του έργου και στη θέση της να αναρτηθεί **μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα** σημαντικού μεγέθους σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό και από υλικό που να εξασφαλίζει τη μόνιμη τοποθέτησή του, κατά περίπτωση, σύμφωνα με την εφαρμογή «ΕΣΠΑ ONLINE GENERATOR/Δημιουργία ψηφιακής αφίσας & πινακίδας σε Pdf» και τις οδηγίες χρήσης του, (σχετ. η).
- ▶ **Για πράξεις που περιλαμβάνουν προμήθεια κινητού ή μόνιμου εξοπλισμού, ανεξαρτήτως της συνολικής δημόσιας δαπάνης:** απαιτείται η τοποθέτηση **αναμνηστικού αυτοκόλλητου** σε κάθε τεμάχιο του εξοπλισμού, κατασκευασμένο από κατάλληλο ανθεκτικό υλικό ώστε να μην αποκολλάται και να μην ξεθωριάζει με την πάροδο του χρόνου, κατά περίπτωση, σύμφωνα με την εφαρμογή «ΕΣΠΑ ONLINE GENERATOR/Δημιουργία ψηφιακής αφίσας & πινακίδας σε Pdf». Σε περίπτωση που η επικόλληση μεμονωμένων αυτοκόλλητων είναι δυσχερής λόγω του πλήθους των αντικειμένων, εάν αυτά θα τοποθετηθούν στον ίδιο χώρο, προτείνεται εναλλακτικά η **τοποθέτηση αναμνηστικής πινακίδας στο χώρο όπου θα τοποθετηθεί ο εξοπλισμός** σύμφωνα πάλι με την εφαρμογή «ΕΣΠΑ ONLINE GENERATOR/Δημιουργία ψηφιακής αφίσας & πινακίδας σε Pdf».
- ▶ **Για έργα Μελετών/Συμβούλων, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού:** Κατ' ελάχιστον στο εξώφυλλο και στο οπισθόφυλλο των τευχών/παραδοτέων έργων Μελετών θα πρέπει να αναγράφεται σήμανση συγχρηματοδότησης, κατά περίπτωση, κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες, σύμφωνα με τις Οδηγίες Προβολής και Επικοινωνίας που έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027, <https://peka-program.gr/>: **ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ → Οδηγίες Προβολής και Επικοινωνίας Οδηγίες → Σηματοδότηση ΕΣΠΑ 2021-2027.**
- ▶ **Για πράξεις στις οποίες προβλέπονται παραδοτέα διαφορετικής φύσης (έργα υποδομής, προμήθειες, υπηρεσίες, μελέτες κλπ):** Θα πρέπει να γίνει συνδυασμός των ανωτέρων υποπεριπτώσεων, ανάλογα με τη φύση του κάθε παραδοτέου.

Στις υποχρεώσεις των Δικαιούχων και των οι Φορέων υλοποίησης Πράξεων του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» συμπεριλαμβάνεται απαρέγκλιτα και η παροχή πληροφοριών για τις Πράξεις που υλοποιούν μέσω του **επίσημου διαδικτυακού τόπου τους και στους διαδικτυακούς τόπους κοινωνικής δικτύωσης** που διαθέτουν. Συγκεκριμένα, στους διαδικτυακούς τόπους δίδεται σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιπλέον, σε **έγγραφα και σε υλικό επικοινωνίας** που αφορούν την υλοποίηση της πράξης και απευθύνονται στο κοινό ή στους συμμετέχοντες, παρέχεται δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Β. Για την από κοινού διασφάλιση της μέγιστης δυνατής προβολής των έργων του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και την ανάδειξη των ωφελειών τους για τους πολίτες μετά την ολοκλήρωσή τους, επιδιώκεται η συνεργασία μεταξύ της ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ και των Δικαιούχων.

Για τον λόγο αυτό είναι απαραίτητο για τον δικαιούχο κάθε ολοκληρωμένης πράξης να προχωρά στην αποστολή προς την Διαχειριστική Αρχή οποιουδήποτε επικοινωνιακού υλικού και υλικού προβολής που δημιουργείται στο πλαίσιο της επικοινωνίας των έργων και των δράσεων πληροφόρησης που απορρέουν από τον Κανονισμό (φωτογραφίες των αναμνηστικών πινακίδων, αφισών και αυτοκόλλητων, συνδέσμων

ιστοσελίδων, videos, φωτογραφιών από εκδηλώσεις, εγκαινία, δελτία τύπου, ψηφιακά banners, δράσεων ενημέρωσης κοινού, διαφημιστικών προβολές σε Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, αναρτήσεων σε Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης κ.α.).

Στόχος είναι να διασφαλίζεται αφενός η δυνατότητα επαλήθευσης της τήρησης των υποχρεώσεων δημοσιότητας και προβολής από τους δικαιούχους, και αφετέρου η αξιοποίηση του υλικού αυτού για περαιτέρω προβολή του έργου και ενημέρωση των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ελέγχου το υλικό αυτό θα αποτελέσει αποδεικτικό υλικό για την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς (σχετ. α & β) και ως εκ τούτου είναι απαραίτητο στοιχείο για την επικοινωνία του έργου.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των δικαιούχων με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 47 και 50 (παράγραφοι 1 και 2) του Κανονισμού ΕΕ 2021/1060 (σχετ. α) και εφόσον δεν έχουν εφαρμοστεί διορθωτικά μέτρα, η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να εφαρμόζει μέτρα, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, ακυρώνοντας έως και 3 % της στήριξης από τα Ταμεία για κάθε πράξη.

Το σύνολο των προαναφερόμενων οδηγιών είναι αναρτημένο και στην ιστοσελίδα του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» ΕΣΠΑ 2021-2027, <https://peka-program.gr/> στο σημείο **ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ → Οδηγίες**.

Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι παραμένει πάντα ενεργό το «**Δίκτυο Υπευθύνων Επικοινωνίας – Πληροφόρησης Δικαιούχων**» του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή», μέσα από το οποίο παρέχονται από την Διαχειριστική Αρχή ενημέρωση για νέες δράσεις του Προγράμματος, οδηγίες για δράσεις πληροφόρησης (π.χ. ανάρτηση ανθεκτικών πλακών, πινακίδων, κ.α.), καλές πρακτικές για δράσεις προβολής κ.α. και καλούμε τους δικαιούχους, αν δεν έχουν ενταχθεί, να το κάνουν σύμφωνα με τις διαδικασίες που αναφέρονται στο υπ. αριθμ. πρωτ. 12555/29-11-2023 έγγραφο μας (σχετ. ζ).

Η Υπεύθυνη Επικοινωνίας του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» ΕΣΠΑ 2021-2027 κα Μαίρη Σκαλτσά (ma.skaltsa@mou.gr, 2132142205) παραμένει στη διάθεσή σας για παροχή κατευθύνσεων και οδηγιών.

Θα είμαστε στη διάθεσή σας για πληροφορίες και διευκρινίσεις.

**Ο Προϊστάμενος
ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ**

Νικόλαος Μαμαλούγκας

Εσωτερική Διανομή:

Μονάδες Α1, Α2, Β1, Β2, Β3, Γ ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ